

TEN GELEIDE

Dit is het eerste nummer van het tijdschrift *Sociologie*. *Sociologie* is nieuw maar het staat in stevige tradities. *Sociologie* bouwt direct voort op het *Amsterdams Sociologisch Tijdschrift* en de *Sociologische Gids*. Vandaar dat de abonnees van deze tijdschriften rond de jaarwisseling de laatste nummers van beide bladen kregen toegestuurd. We wilden onze lezers laten zien dat samengaan goed mogelijk is, sterker nog, dat krachtenbundeling vooral voordelen heeft.

We hebben de ambitie om het beste van onze voorgangers te continueren. Wat is dit beste? We noemen een aantal aspecten waarvan we hopen dat ze ook kenmerkend voor *Sociologie* zullen zijn. In de eerste plaats willen we theoretisch noch methodisch eenkennig zijn. Hiermee bedoelen we dat we een pragmatische en eclecticische opstelling voorstaan ten aanzien van het gebruik van theorie en methodologie. Van belang is of de theorie en methodologie goed zijn aangewend voor de beantwoording van de vraag die de auteur opwerpt, en of de bevindingen inderdaad een antwoord geven op de probleemstelling. De vraagstelling is leidend; a priori ligt niet vast of een empirisch-analytische, een meer kwalitatief-interpretatieve aanpak, of een combinatie van beide de beste is. Een dergelijke houding veronderstelt tevens dat de inbreng uit aanpalende disciplines als geschiedenis, antropologie, economie, sociale geografie, politologie, filosofie, communicatiewetenschap en psychologie wordt verwelkomd. Dat we niettemin de monodisciplinaire naam *Sociologie* dragen, vloeit voort uit onze overtuiging dat, hoewel de grenzen tussen disciplines permeabel (moeten) zijn, dit nog niet het einde betekent van ieder onderscheid tussen, pakweg, een sociologische en een psychologische vraagstelling.

Een open blik zal hopelijk ook tot een diverse inhoud leiden. Pluralisme verwordt echter tot vrijblijvendheid als de diverse vraagstellingen, methoden en theorieën niet worden gecombineerd met scherpe debatten en inhoudelijke confrontaties. *Sociologie* wil het platform bieden voor levendig debat, ook voor een breder dan strikt wetenschappelijk publiek. We zijn daarbij vooral op zoek naar bijdragen die gangbare, als vanzelfsprekend ervaren perspectieven ter discussie stellen. Auteurs zullen door ons dan ook worden uitgedaagd om de meerwaarde van hun artikel helder te verwoorden. Er wordt zoveel geschreven – waarom is dit een ‘noodzakelijk stuk’?

We zullen de actualiteit niet schuwen, sterker nog, we hebben enige ambitie in het agenderen van belangwekkende maatschappelijke ontwikkelingen

binnen de sociale wetenschap en in het maatschappelijk agenderen van relevante sociaal-wetenschappelijke ontwikkelingen. Maar ons type sociologische analyse van hedendaagse kwesties heeft een broertje dood aan elke politieke *parti pris* die zich door de actualiteit laat verblinden. We zijn (zonedig) contemporain maar niet modieus.

Willen we een dergelijk *cutting edge* tijdschrift worden, dan stelt dat hoge eisen aan de auteurs wat betreft de leesbaarheid van artikelen. De bekende uitzonderingen daargelaten, is goede leesbaarheid niet altijd een kenmerk van de Nederlandse sociologiebeoefening. Dit alles stelt ook hoge eisen aan de redactie en onze referenten. Bij de beoordeling tot plaatsing is het dan ook niet van belang of redactieleden en *peer reviewers* zich verwant voelen met het gehanteerde theoretische perspectief of de gebruikte methoden; alleen de kwaliteit – in alle hierboven genoemde opzichten – telt.

Deze ambitie vraagt om een variatie aan typen bijdragen. Naast het klassieke wetenschappelijke artikel, verwelkomen we dan ook essays, onderzoeksnotities, review-artikelen, boekbesprekingen en bijdragen aan onze rubriek ‘Inspiratie’.

Het op de markt brengen van *Sociologie* – een overwegend Nederlandstalig tijdschrift – lijkt tegen de stroom in te gaan. Nu Engels de internationale lingua franca is geworden, waarom dit initiatief? Dat academici in toenemende mate in het Engels moeten publiceren – vanwege NWO en de VSNU, mondialisering, betere kwaliteitscontrole, om mee te komen in het internationale debat, of in een poging om het Engels te ‘ontengelsen’ – betekent naar ons idee nog niet dat Nederlandse sociaal-wetenschappelijke tijdschriften geen recht van bestaan meer hebben. De vraag waar het om gaat, is niet of wetenschappers in het Engels moeten publiceren, maar of er goede redenen zijn om ook in het Nederlands wetenschappelijke artikelen te blijven publiceren.

In vrij korte tijd heeft zich in de Nederlandse sociale wetenschap een ingrijpende verschuiving voorgedaan. Sinds een jaar of vijftien is internationaal publiceren (en dat betekent mirabele dictu: alleen in het Engels) onder Nederlandse sociale wetenschappers veranderd van een tamelijk uitzonderlijke bezigheid tot de enige ‘output’ die nog telt. Dat is niet goed voor de Nederlandstalige tijdschriften. Zij hebben dan ook te maken met dalende lezerstallen. Auteurs denken – met het oog op hun aanstelling – dat ze het zich niet kunnen permitteren in het Nederlands te publiceren en studenten abonneren zich ook niet meer (maar of zij in plaats daarvan Engelse bladen lezen?). Natuurlijk bestaan er geen principiële bezwaren tegen publiceren in het Engels (of het Duits, of het Spaans). Maar er zijn wel een paar doorslaggevende redenen waarom er daarnaast Nederlandstalige tijdschriften moeten bestaan. In de eerste plaats omdat alleen in zo’n tijdschrift de actuele maatschappelijke situatie in het Nederlandstalige gebied in al haar aspecten samenhangend zal worden beschouwd. In de tweede plaats is het gevaar groot dat de Nederlandse weten-

schap zich, bij ontstentenis van andere publicatiemogelijkheden, geheel zal moeten schikken in het dominante Angelsaksisch-positivistische wetenschapsdiscours. De nadruk op internationaal publiceren leidt, ten derde, al snel tot het misverstand dat alle kennis cumulatief is. Het drijft Nederlandse sociale wetenschappers ertoe hun gegevens zo veel mogelijk te veralgemeniseren en te decontextualiseren tot kennis over ‘de mens’ en ‘de maatschappij’ (zoals psychologen al zo vaak doen). Dat komt het sociologisch inzicht niet (altijd) ten goede.

Vooralsnog zijn de Nederlanders (met de Scandinaviërs) de enigen die zich volledig op de internationale markt richten, en het zijn dan ook de Nederlanders die je het meest ziet in internationale tijdschriften en op internationale congressen. De Fransen, de Duitsers, de Italianen, de Spanjaarden – zij hebben voor een belangrijk deel hun eigen circuits. Wij vinden deze Atlantische aspiraties van Nederlandse academici prachtig, maar menen dat deze internationale oriëntatie heel wel gecombineerd kan worden met publicaties in de eigen taal wanneer thema, methode of context daarom vragen. Nederlandstalige auteurs vragen we dan ook om Nederlandstalige artikelen aan te leveren. Vanzelfsprekend verwelkomen we daarnaast Engelstalige artikelen van buitenlandse auteurs die in *Sociologie* baanbrekende bijdragen willen leveren.

In het colofon staan de namen van de redactieraadsleden (en van de redactie) vermeld. Naast de gebruikelijke taken verwachten wij van de leden van de redactieraad dat zij ook een bijdrage gaan leveren aan het *peer reviewen*. Vanzelfsprekend zal dit op basis van anonimiteit geschieden. Juist omdat in de wetenschap geldt dat onbekend niet onbemind maakt. We hopen dat hetzelfde zal gelden voor het nu nog onbekende *Sociologie*.